

**“Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı
Dövlət Proqramı”nda Energetika Nazirliyinin icraçı olduğu tədbirlərin
2009-2013-cü illər ərzində icra vəziyyəti haqqında 5 illik
MƏLUMAT**

Sıra №si	Tədbirin adı	İcra müddəti	Tədbirin icrası ilə əlaqədar görülmüş işlər	Tədbirin icrasının qiymətləndirilməsi			Tədbirin qismən icra edilməsi və ya edilməməsinin səbəbləri
				Tam icra olunub	Qismən icra olunub	İcra olunmayıb	
1	2	3	4	5	6	7	8
4.3.3. Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu							
Elektrik enerjisi, istilik və qaz təchizatı							
16.	4.3.3.3.Sənaye, kənd təsərrüfatı və məişət tullantılarından bio maddələrin istehsalı və tətbiqi üzrə müasir texnologiyaların işlənməsi və tətbiqi	2009-2013	2009-2013-cü illər: Kənd təsərrüfatı tullantılarından sənaye, məişət və iaşə təyinatlı bioloji yanacaq qazlarının alınması və bu qazla işləyən kiçik elektrik stansiyalarının yaradılması istiqamətində işlər aparılır. Aparılan təcrübələrdə müəyyən edilmişdir ki, temperatur 30-35°C hədlərində saxlanması bioqazın çıxımını xeyli azaldır. Bioqaz hasil edən qurğularda istifadə olunan biokütlənin qalığının çox keyfiyyətli və zərərsiz gübrə kimi istifadə edilə bilər. Alınmış nəticələr əsasında fərdi və sənaye əhəmiyyətli bioqaz istehsal edən qurğuların texnoloji reqlamentləri və layihə sənədləri işlənilib hazırlanmışdır, onların montajı üçün cizgilər hazırlanıb. 2009-cu ildə Şamaxı rayonunun Avaxıl kəndinin orta məktəbinin qızdırılması məqsədilə bioqaz qurğusu quraşdırılmışdır. Bu istiqamətdə tədbirlərin davam etdirilməsi məqsədi ilə rayonda mütəmadi təbliğat işləri aparılır.	Tam icra olunub			
4.3.5. Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu							

Elektrik enerjisi, istilik və qaz təchizatı							
24.	4.3.5.7.Sənaye, kənd təsərrüfatı və məişət tullantılarından bio maddələrin istehsalı və tətbiqi üzrə müasir texnologiyaların işlənməsi və tətbiqi	2009-2013	2009-2013-cü illər: Kənd təsərrüfatı tullantılarından sənaye, məişət və iaşə təyinatlı bioloji yanacaq qazlarının alınması və bu qazla işləyən kiçik elektrik stansiyalarının yaradılması və tətbiqi üzrə elmi – tədqiqat işlərinin aparılması planlaşdırılır. Aparılan təcrübələrdə temperatur 30-35°C hədlərində təyin olunmuşdur. Temperaturun bu həddən çox və ya az saxlanması bioqazın çıxımını xeyli azaldır. Bioqaz hasil edən qurğularda istifadə olunan biokütlənin qalığının çox keyfiyyətli və zərərsiz gübrə kimi istifadə edilməsi təklif olunmuşdur. Alınmış nəticələr əsasında fərdi və sənaye əhəmiyyətli bioqaz istehsal edən qurğuların texnoloji reqlamentləri və layihə sənədləri işlənilib hazırlanmışdır, onların montajı üçün cizgilər hazırlanıb. Alternativ enerji qurğuları sahəsi üzrə ixtisaslaşmış ALTEN Group şirkəti (əvvəlki adı “Sun Universe” MMC) 2009-cu ilin mart ayından Bioqaz sahəsi üzrə tədqiqatlara başlamışdır. 2009-cu il iyun-iyul aylarında xarici mütəxəssislərlə birgə ilk pilot layihəsi hazırlanmış və avqust ayında həmin layihə Quba rayonunun Digah kəndində həyata keçirilmişdir. Layihənin həcmi 5 m³ olan bioreaktora malik inək peyini əsasında bioqaz istehsal edən qurğudan ibarətdir. Bioqaz qurğusunun qiyməti nisbətən yüksək olduğundan ölkəmizdə əhali qurğunu nağd pulla ala bilmir. Qurğunun müxtəlif kredit təşkilatları vasitəsilə alınması üçün uyğunluq sertifikatı və digər sənədlər tələb olunur. Hazırda bu istiqamətdə işlər görülür. İndiyədək	Tam icra olunub			

			10 ədəd 5 m ³ həcmli bioqaz qurğusu istehsal edilmiş və 12 m ³ həcmli bioqaz qurğusunun layihəsi hazırlanmışdır. Tədqiqat və sınaq işləri üçün dövlət tərəfindən dəstək (maliyyə, texniki, texnoloji, hüquqi, mütəxəssis və s.) göstərilməsi vacibdir.				